

Sygn. akt II Ca 145/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Arkadiusz Lisiecki
Sędziowie	SSA w SO Stanisław Łęgosz (spr.) SSR del. Anna Strzelczyk
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa J. B.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 16 grudnia 2016 roku, sygn. akt I C 126/16

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.913,36 obniża do kwoty 7.613,36 (siedem tysięcy sześćset trzynaście, 36/100) złotych, a w pozostałym zakresie powództwo i apelację oddala;
- zasądza od powoda J. B. na rzecz pozwanego (...) w W. kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSR Anna Strzelczyk

Sygn. akt II Ca 145/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2016 roku, w sprawie I C 126/16, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda J. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą B. w P. kwotę 7.913,36 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w rozumieniu art. 481 § 2 k.c., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016r., począwszy od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.579,80 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania:

W dniu 4 lipca 2015 roku miała miejsce kolizja drogowa, w której uszkodzeniu uległ pojazd marki O. (...) o nr rej. (...) będący własnością poszkodowanego A. M.. Sprawcą szkody był kierujący pojazdem marki V. (...), posiadający ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Z. A.. Korespondentem zagranicznego zakładu ubezpieczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest (...) S.A. w S..

Szkoda została zgłoszona (...) S.A. w S.. Ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego ustalił, iż koszt naprawy O. (...) wynosi 2.984,20 zł i taką kwotę wypłacił poszkodowanemu tytułem odszkodowania za uszkodzenie pojazdu.

Powód J. B. zawarł w dniu 22 września 2015 roku z A. M. umowę cesji wierzytelności przysługujących cedentowi w związku ze szkodą w pojeździe marki O. (...) o nr rej. (...).

J. B. zlecił wykonanie prywatnej kalkulacji naprawy pojazdu. Zgodnie z kalkulacją z dnia 2 października 2015 r. całkowity koszt naprawy pojazdu wraz z podatkiem VAT wynosi 10.538,52 zł.

Powód wezwał (...) do dobrowolnej zapłaty na jego rzecz kwoty 9.913,36 zł wynikającej z niedopłaty odszkodowania za uszkodzony pojazd marki O. (...). Na wskazaną kwotę składają się: 7.631,36 zł tytułem odszkodowania oraz 300 zł tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy.

(...) w W. w odpowiedzi na wezwanie wskazało, iż korespondencja została przekazana do (...) S.A. Wezwanie powoda pozostało jednak bez odpowiedzi.

Powołany w sprawie biegły w dziedzinie techniki samochodowej, analizy i rekonstrukcji zdarzeń drogowych, wyceny wartości i napraw pojazdów mgr inż. P. D. w opinii z dnia 19 maja 2016 roku ustalił zakres uszkodzeń pojazdu i operacje dotyczące naprawy koniecznej. W przedmiotowej opinii biegły zawarł trzy warianty wyceny:

- przy zastosowaniu oryginalnych części z logo producenta O. (jakość O) oraz stawki za roboczogodzinę obowiązującą w nieautoryzowanym serwisie naprawczym w wysokości 90 zł netto - koszt naprawy wynosi 10.871,97 zł brutto,
- przy zastosowaniu zamienników części, tj. części o jakości tożsamej z częściami oryginalnymi sygnowanymi logo producenta (jakość Q) oraz stawki za roboczogodzinę obowiązującą w nieautoryzowanym serwisie naprawczym w wysokości 90 zł netto - koszt naprawy wynosi 10.389,45 zł brutto,
- przy zastosowaniu nieoryginalnych części zamiennych o jakości porównywalnej z oryginalnymi, przy zastosowaniu kryterium najniższej ceny oraz stawki za roboczogodzinę obowiązującą w nieautoryzowanym serwisie naprawczym w wysokości 90 zł netto - koszt naprawy wynosi 7.192,77 zł brutto.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie w całości.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w stosunku do poszkodowanego wynika z wiążącej go umowy z ubezpieczającym. Jeżeli ubezpieczający ponosi odpowiedzialność cywilną za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, to jest to przesłanką powstania obowiązku świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Ponadto umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (art. 822. § 2. k.c.). Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 822. § 4. k.c.).

Podstawę żądania stanowi przepis art. 822 k.c. w związku z przepisami Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej jest objęta odpowiedzialność posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (art. 4 ust. 1 Ustawy).

W niniejszym postępowaniu zasada odpowiedzialności pozwanego jest bezsporna. Podstawę odpowiedzialności pozwanego (...) w W. stanowi przepis art. 19 ust. 3 w zw. z art. 123 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym biuro odpowiada za szkody będące następstwem wypadków, które wydarzyły się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe są sygnatariuszami Jednolitego Porozumienia między Biurami Narodowymi - Regulaminu Wewnętrzny.

Zasada pełnej kompensaty poniesionej szkody określona w art. 361 § 1 i § 2 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. wskazuje, iż poszkodowany jest uprawniony do żądania od podmiotu odpowiedzialnego – ubezpieczyciela – odszkodowania, które obejmuje nie tylko straty, które poszkodowany poniósł, ale także korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Szkodą jest zatem powstała w majątku poszkodowanego różnica, jaka istnieje po zdarzeniu powodującym szkodę a stanem majątku, jaki istniałby, gdyby owe zdarzenie w ogóle nie wystąpiło. Naprawienie szkody ma przywrócić stan poprzedni pojazdu jako całości, dlatego bez znaczenia pozostaje fakt, że w miejsce starych części będącym zamontowane nowe (tak m. in. SN w postanowieniu z 20.06.2012 r., III CZP 85/11, Lex nr 1289199). Niezasadne jest, we wskazanym zakresie, stanowisko pozwanego, jakoby w pojeździe 12-letnim zamontowane części były wyeksploatowane i zużyte, co przemawia za zastosowaniem części zamiennych alternatywnych (tzw. zamienników). Zresztą, w zakresie montażu części zamiennych alternatywnych precyzyjnie wypowiedział się biegły wskazując, iż w opiniowanym pojeździe zastosowanie właśnie takich części nie daje pewności, czy tak wykonana naprawa przywróci stan pojazdu sprzed szkody. Nie można również tracić z pola widzenia okoliczności, iż elementy wymagające naprawy to przede wszystkim elementy zewnętrzne, istotne z punktu widzenia ogólnej estetyki pojazdu. W ocenie Sądu powinny być naprawione przy zastosowaniu oryginalnych części z logo producenta pojazdu oraz zgodnie z przewidzianą przez producenta technologią naprawy. Tym bardziej, iż z doświadczenia życiowego wynika, że potencjalni nabywcy zwracają uwagę, czy elementy widoczne na zewnątrz posiadają logo producenta pojazdu, czy też nie.

Należyne poszkodowanemu odszkodowanie powinno zatem odpowiadać kosztom usunięcia różnicy w wartości majątku poszkodowanego, tj. kosztom przywrócenia pojazdowi jego stanu sprzed uszkodzenia. W rozpoznawanej sprawie, w ocenie Sądu, poszkodowanemu przysługuje uprawnienie do skorzystania z oryginalnych, nowych części zamiennych dostępnych w sieci dealerskiej, a zatem z logo producenta. Przy określaniu bowiem uzasadnionych kosztów naprawy, o ile ich użycie jest niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy albo gdy ich zastosowanie nie prowadzi do zwiększania wartości pojazdu w stosunku do jego wartości sprzed powstania szkody, w rachubę wchodzi części nowe i oryginalne tj. pochodzące od producenta pojazdu. (tak m. in. SN w wyroku z 20.11.1970 r., II CR 425/72 i uchwale z 12.04.2012 r., III CZP 80/11). Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, przedstawionym w uchwale z dnia 18 maja 2004 r. - odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego (III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117).

Reasumując, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie, zgodnie z opinią biegłego, iż przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody, tj. jego pełna restytucja może nastąpić wyłącznie przy zastosowaniu oryginalnych części z logo producenta (jakość Q) przy stawce za jedną roboczogodzinę w wysokości 90 zł netto, dlatego uzasadniony koszt naprawy pojazdu wynosi 10.871,97 zł brutto. Poszkodowany otrzymał od ubezpieczyciela kwotę 2.925,16 zł, zatem różnica wynosi 7.946,81 zł.

Jednocześnie Sąd jest związany treścią art. 321 § 1 k.p.c., który stanowi, że Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Skoro zatem należną powodowi byłaby kwota 7.946,81 zł,

wynikająca z opinii biegłego a powód żądał zasądzenia łącznej kwoty 7.913,36 zł (7.631,36 zł tytułem kosztów naprawy oraz 300 zł tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy). – to Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu .

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (punkt II wyroku). Na zasądzoną kwotę składają się: 2.400 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 396 zł opłata od pozwu oraz wykorzystana część zaliczki na biegłego w kwocie 766,80 zł.

Od powyższego wyroku apelację złożyła strona pozwana. Skarży wyrok w części zasądzającej dochodzoną należność ponad kwotę 7.464,29 złotych, zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 822 § 1 k.c., art. 34 i 36 ustawy o obowiązkowych ubezpieczeniach, UFG i PBUK z 22 maja 2003r. ze zm. w zw. z art. 361 § 2 k.c. i 363 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i skutek tego uznanie, że powodowi przysługuje odszkodowanie z tyt. kosztów naprawy w rozmiarze wyższym niż należny i zasądzenie kwoty przekraczającej wysokość poniesionej szkody;

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę ustalonego stanu faktycznego oraz brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego polegający na pominięciu w tej ocenie opinii biegłego sądowego ds. techniki samochodowej w tym zakresie, z którego wynika jednoznacznie, że naprawa uszkodzonego samochodu w wariantcie I i w wariantcie II wyceny kosztów naprawy doprowadzi do stanu sprzed szkody;

- naruszenie art. 328 k.p.c. poprzez błędy w uzasadnieniu polegające na stwierdzeniu z jednej strony, że powód dochodził w procesie kosztów naprawy w kwocie odpowiadającej wartości przedmiotu sporu, a z drugiej strony, że dochodził także kosztu prywatnej ekspertyzy.

Wskazując na powyższe apelujący wnosil o:

- zmianę zaskarżonego wyroku częściowo i oddalenie powództwa także w zakresie 449,07 zł z ustawowymi odsetkami zasądzonymi od tej kwoty;

- rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w I instancji stosownie do wyniku sporu,

- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest uzasadniona, ale tylko w części w której kwestionuje zasądzenie na rzecz powoda kwoty 300 złotych, stanowiącej koszt sporządzenia prywatnej wyceny kosztów naprawy pojazdu, zleconej przez powoda rzeczoznawcy J. M. .

W sprawie nie ulega wątpliwości, że powód w pozwie i w toku całego postępowania sądowego domagał się zasądzenia od pozwanego odszkodowania w łącznej kwocie 7.913,36 zł. Na powyższą sumę składają się: 7.631,36 zł tytułem kosztów naprawy samochodu oraz 300 zł tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy. Taką też dochodzoną kwotę zasądził sąd pierwszej instancji, przy czym jak wyraźnie zaznaczył w uzasadnieniu był związany treścią żądania (w sytuacji kiedy koszty naprawy były większe od żądanej przez powoda z tego tytułu kwoty 7631,36zł). Bezspornym jest również że powód dochodził roszczeń na podstawie umowy cesji zawartej w dniu 22 września 2015 roku pomiędzy nim jako cesjonariuszem, a poszkodowanym w kolizji drogowej jako cedentem. Po zawarciu umowy cesji cesjonariusz zlecił rzeczoznawcy A. M. wykonanie ekspertyzy kosztów naprawy

Zgodzić się należy z apelacją, że powód nie był uprawniony do żądania zwrotu kwoty 300 złotych. złotych tytułem poniesionych kosztów opinii prywatnej. Decydujące znaczenie ma tu data i treść zawartej umowy cesji pomiędzy osobą poszkodowaną(A. M.) a stroną powodową. Z treści tej umowy wynika, że przedmiotem przelewu wierzytelności było odszkodowanie przysługujące poszkodowanemu z tytułu poniesionej przez niego szkody komunikacyjnej (punkt 1 i 2 umowy). W zakres tej szkody, wyznaczający wysokość należnego odszkodowania, nie wchodził koszt

sporządzenia prywatnej ekspertyzy, bowiem poszkodowany nie był w dacie zawierania umowy cesji zobowiązany do uiszczenia ceny w związku z ewentualnym sporządzeniem takiej kalkulacji. Zgodnie z doktryną, celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami (np. przedawnieniem) (zob. Ciepla, Helena. Art. 509. W: Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2011). W ocenie Sądu Okręgowego, o ile z treści zawartej umowy cesji, da się ustalić, iż objęto nią odszkodowanie z tytułu istniejącego w majątku poszkodowanego uszczerbku poniesionego na skutek kolizji, to jednak nie sposób przyjąć, iż przelewem objęto również wierzytelność przysługującą w postaci kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy. Koszt ekspertyzy został poniesiony przez powoda po zawarciu umowy cesji z poszkodowanym, a w związku z tym nie wchodził w zakres szkody poniesionej przez poszkodowanego. W konsekwencji koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy poniesiony przez cesjonariusza wierzytelności nie stanowi szkody podlegającej kompensacji przez pozwanego. Poszkodowany nie poniósł uszczerbku majątkowego związanego ze sporządzeniem ekspertyzy, natomiast koszt jej sporządzenia jest wydatkiem powoda wchodzącym w zakres jego działalności gospodarczej.

Nie jest natomiast zasadna apelacja powoda w zakresie kwoty 150 złotych, wynikającej z przyjęcia przez sąd pierwszej instancji do ustalenia kosztów naprawy części oryginalnych z logo producenta. W tym zakresie stanowisko sądu pierwszej instancji zostało dokładnie uzasadnione i jest ono przekonujące, stąd też podlega akceptacji sądu drugiej instancji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. obniżając zasądzoną kwotę 7.913,35 złotych do kwoty 7.613,36 złotych, zaś dalej idącą apelację oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98§1 k.p.c.

StŁ/AOw

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSR Anna Strzelczyk